

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 356/2020-50

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátmi JUDr. Martinom Bartkom a JUDr. Silviou Bartkovou, proti postupu Krajského súdu v Trenčíne v konaní sp. zn. 23To/37/2020 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Krajského súdu v Trenčíne v konaní sp. zn. 23To/37/2020 **bolo porušené** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Sťažovateľovi **priznáva** finančné zadostučinenie vo výške **5 000 eur**, ktoré **je mu povinný** zaplatiť Krajský súd v Trenčíne do dvoch mesiacoch od právoplatnosti nálezu.

3. Sťažovateľovi **priznáva** náhradu trov právneho zastúpenia vo výške **675,43 eur**, ktoré **je mu Krajský súd v Trenčíne povinný** zaplatiť na účet jeho právneho zástupcu do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 31. júla 2020 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom Krajského súdu v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. 23 To/37/2020. Sťažovateľ ďalej navrhuje priznať primerané finančné zadostučinenie 5 000 eur a náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že na sťažovateľa bola 1. októbra 2012 na Okresnom súde Trenčín podaná obžaloba a rozsudkom Okresného súdu Trenčín č. k. 1T 146/2012-223 z 27. mája 2013 (ďalej len „prvý rozsudok OS“) bol sťažovateľ podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku spod obžaloby pre pokračovací zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 a 2 písm. b) Trestného zákona oslobodený, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je sťažovateľ stíhaný. Spis bol na krajský súd pre účely rozhodnutia o odvolaní prokurátora predložený 2. augusta 2013. Krajský súd po prejednaní veci na neverejnom zasadnutí uznesením č. k. 23To/81/2013-258 z 23. septembra 2013 (ďalej len „prvé uznesenie KS“) podľa § 321 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku prvý rozsudok OS zrušil a vrátil mu vec, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Krajský súd prvé uznesenie odôvodnil v podstate tým, že okresný súd v procese hodnotenia dôkazov nadhodnotil a neodôvodnene vyhodnotil v prospech obžalovaného dôkazy, ktoré vypovedajú iba o jeho osobe a charakterových vlastnostiach, skonštatoval, že sa vo svojej praxi málokedy stretol s takou dôveryhodnou výpoveďou maloletého poškodeného, uviedol, že sa neprikláňa k názoru, že by bolo potrebné maloletého poškodeného na hlavnom pojednávaní vypočuť, a skonštatoval, že výpoveď maloletého z prípravného konania spolu s ďalšími vyjadreniami k nej a ostatnými súvisiacimi dôkazmi je pre uznanie viny obžalovaného postačujúca. Na okresný súd bol spis vrátený 27. septembra 2013.

3. Okresný súd rozsudkom č. k. 1T/146/2012-659 z 27. júna 2019 (ďalej len „druhý rozsudok OS“) sťažovateľa opätovne podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku spod obžaloby oslobodil, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je stíhaný. Spis bol na krajský súd pre účely rozhodnutia o odvolaní prokurátora predložený 1. augusta 2019. Krajský súd opätovne vec prejednal na neverejnom zasadnutí a uznesením č. k. 23To/84/2019-688 z 9. decembra 2019 (ďalej len „druhé uznesenie KS“) opätovne podľa § 321 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku zrušil druhý rozsudok OS a vec mu vrátil, aby ju znovu prejednal a rozhodol. Krajský súd toto uznesenie odôvodnil rovnakými skutočnosťami ako v prvom uznesení KS. Ku znaleckému posudku, ktorý okresný súd zabezpečil potom, ako mu bola prvýkrát vrátená vec na nové prejednanie, z ktorého vyplýva, že je veľmi obťažné posúdiť vierohodnosť maloletého smerom k jeho výpovedi z minulosti, pričom existujú len dve možnosti, že buď hovoril to, čo skutočne vnímal, alebo hovoril príbeh, ktorý si vymyslel, pričom v oboch prípadoch to môže mať negatívny vplyv na jeho psychiku, a to najmä na kontext situácie, v ktorej žije, skonštatoval, že tieto závery v žiadnom smere nespochybnili vierohodnosť výpovede maloletého v tom smere, aby v súčasne prebiehajúcim konaní nebolo možné jeho tvrdeniam uveriť. Na okresný súd bol spis vrátený 10. decembra 2019.

4. Okresný súd rozsudkom č. k. 1T/146/2012-710 z 13. februára 2020 (ďalej len „tretí rozsudok OS“) opätovne sťažovateľa spod obžaloby podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku oslobodil, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný. Spis bol na krajský súd pre účely rozhodnutia o odvolaní prokurátora predložený 1. apríla 2020. Krajský súd potom, ako opätovne odvolanie prokurátorky prejednal na neverejnom zasadnutí a uznesením č. k. 23To/37/2020-739 z 6. mája 2020 (ďalej len „tretie uznesenie KS“) opätovne tretí rozsudok OS zrušil podľa § 321 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku, vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu prejednal a rozhodol a podľa § 325 Trestného poriadku nariadil, aby vec bola prejednaná a rozhodnutá Okresným súdom Partizánske. V odôvodnení uznesenia uviedol, že hoci platí, že odvolací súd nemôže dať súdu prvého stupňa záväzný právny názor

na hodnotenie dôkazov, v danom prípade však nejde o „vec hodnotenia dôkazov“, ale o jednoznačný záver spočívajúci v tom, že relevantný dôkaz viny obžalovaného, akým je výpoveď maloletého D. Š. z prípravného konania, nebol významne spochybnený žiadnym dôkazom vykonaným na hlavnom pojednávaní. Práve naopak, táto je výpoveď významne podporená závermi znalca [REDACTED], ktorý zistil u maloletého aj následok možného spáchania trestného činu v podobe posttraumatickej stresovej poruchy. Dôvodom na prikázanie veci inému súdu bola podľa krajského súdu skutočnosť, že okresný súd nerešpektoval vyslovený názor krajského súdu pri nezmenenej dôkaznej situácii, ako aj procesné pochybenie – nevykonanie dôkazu spočívajúce vo výpovedi maloletého v zmysle návrhu prokurátora v obžalobe. Krajský súd dal okresnému súdu do pozornosti, že po odstránení pochybností bude nutné v súvislosti s rozhodovaním o výmere a druhu trestu brať do úvahy aj dĺžku trestného konania. Na okresný súd bol spis vrátený 18. júna 2020.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti uvádza, že si uvedomuje skutočnosť, že jeho trestné konanie neprebíha a neprebíhalo len na krajskom súde, avšak sťažovateľ je presvedčený o tom, že opakovaným bezdôvodným zrušovaním oslobodzujúcich rozsudkom krajským súdom došlo k zbytočným priťahom v konaní. V každom jednotlivom prípade oslobodzujúceho rozsudku to bol práve krajský súd, ktorý mohol svojou právomocou doplniť dokazovanie v ním požadovanom smere a vo veci sám rozhodnúť. Napriek tomu len zrušil predchádzajúce rozsudky okresného súdu, čím jednoznačne zásadným spôsobom prispel k tomu, že toto trestné konanie už trvá 10 rokov. Hoci bol sťažovateľ už 3-krát riadne oslobodený spod obžaloby, krajský súd opakovaním svojvoľne tieto oslobodzujúce rozhodnutia ruší a predlžuje trestné konanie, a tým prehľbuje aj právnu neistotu sťažovateľa.

6. Vzhľadom na dĺžku trvania trestného konania bol krajský súd povinný rozhodnúť tak, aby došlo k ukončeniu trestného konania. Krajský súd úplne zbytočne a nehospodárne vrátil veci nižšiemu súdu a ešte mu aj prikázal, ako má vo veci rozhodnúť. Krajskému súdu nič nebránilo, aby doplnil dokazovanie v ním požadovanom smere a sám vo veci rozhodol a neodďaloval rozhodnutie vo veci samej až to doby, než nájde taký senát, ktorý sťažovateľa bude ochotný odsúdiť. Podľa sťažovateľa je základnou povinnosťou súdu i jeho sudcov zabezpečiť taký procesný postup, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa sťažovateľ bez svojej viny dostal pred súd ako obžalovaný. Neustálym zrušovaním oslobodzujúcich rozsudkov sa táto neistota nielenže neodstraňuje, ale len prehľbuje, a to výrazným spôsobom. Krajský súd opakovane nepostupoval procesne efektívne tak, aby čo najrýchlejšie došlo k ukončeniu jeho trestnej veci, ale vec opakovaním vracajú na nové prejednávania, čo trestné konanie neúmerne predlžuje a zvyšuje právnu neistotu sťažovateľa.

7. Sťažovateľ poukazuje aj na to, že je zrejmé, že ukončenie konania je v ďalekom nedohľadne, keďže nový súd a nový senát musia vec s rozsahom 739 strán znova naštudovať a znova vykonať dôkazy. Sťažovateľ považuje v právnom štáte za neprípustné, aby akékoľvek súdne konanie, zvlášť trestné konanie, trvalo 10 rokov.

III.

Vyjadrenie krajského súdu a replika sťažovateľa

III.1. Vyjadrenie krajského súdu:

8. Predsedníčka krajského súdu k ústavnej sťažnosti sťažovateľa uviedla, že k podstatnej a aj opakujúcej sa argumentácii sťažovateľa v ústavnej sťažnosti, že „*Krajský súd v Trenčíne však ani tretie oslobodenie spod obžaloby neakceptoval a aj za cenu zásahov do základných práv sťažovateľa trvá na pokračovaní v trestnej veci a odsúdení sťažovateľa, sám však nie je ochotný tak urobiť a v podstate k tomuto kroku núti podriadené súdy svojimi arbitrárnymi rozhodnutiami a pokynmi*“ a že „*v každom jednotlivom prípade oslobodzujúceho rozsudku to bol práve Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací, ktorý mohol svojou právomocou doplniť dokazovanie v ním požadovanom smere a vo veci sám rozhodnúť*“, poukazuje na § 322 ods. 4 písm. a) Trestného poriadku, podľa ktorého odvolací súd nemôže sám uznať obžalovaného za vinného zo skutku, pre ktorý bol napadnutým rozsudkom oslobodený.

9. Následne poukázala na chronológiu úkonov, ktoré boli v trestnej veci sťažovateľa vykonané, pričom zdôraznila, že vec sa na krajskom súde nachádzala od 2. augusta 2013 do 25. septembra 2013, teda 55 dní, od 1. augusta 2019 do 13. decembra 2019, teda 135 dní, a od 1. apríla 2020 do 17. júna 2020, teda 78 dní.

10. V závere uviedla, že pri oslobodení spod obžaloby súdom prvého stupňa nemôže nikdy odvolací súd sám rozhodnúť o uznaní viny. Môže len oslobodzujúci rozsudok zrušiť, pričom pri opakovaní oslobodzujúceho rozsudku môže len vec prideliť inému senátu alebo inému vecne príslušnému súdu vo svojom obvode.

III.2. Replika sťažovateľa:

11. Sťažovateľ v replike poukazuje na to, že v jeho prípade na jednej strane sú tu opakované a neopodstatnené zrušujúce rozhodnutia krajského súdu v odvolacom konaní a na druhej strane je tu sťažovateľ, ktorého trestné konanie od podania obžaloby 1. októbra 2012 dosiaľ trvá viac ako 8 rokov a od samotného začatia trestného stíhania dokonca viac ako 9 a pol roka. Na jednej strane krajský súd vo svojom vyjadrení uvádza, že odvolací súd sám nemôže uznať obžalovaného za vinného zo skutku, pre ktorý bol napadnutým rozsudkom oslobodený, na druhej strane však odmieta uznať objektívne hodnotenie dôkazov troch nezávislých senátov okresného súdu a svojimi rozhodnutiami trestné konanie sťažovateľa neprimerane predlžuje a bráni jeho ukončeniu zákonným spôsobom. Ani krajský súd ako súd odvolací v trestnej veci nemôže prikázať okresnému súdu, ako má hodnotiť jednotlivé dôkazy v konaní, pokiaľ tomu hodnoteniu nechýbajú zásady formálnej logiky a nie je v rozpore so zákonom. A už vôbec nie v prípade, keď tieto dôkazy sám nevykoná. Prikázanie hodnotenia konkrétneho dôkazu konkrétnym spôsobom je vážnym zásahom do výsostne autonómnej činnosti senátov Okresného súdu Trenčín, ktorou hodnotenie dôkazov nepochybne je. Jednotlivé senáty Okresného súdu Trenčín na základe zásady voľného hodnotenia dôkazov podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku zákonným a objektívnym spôsobom vyhodnotili všetky dôkazy pred nimi bezprostredne vykonané jednotlivo a aj v ich vzájomnej súvislosti a rozhodli o tom, že nie je preukázané, že sa vôbec stal skutok,

pre ktorý je sťažovateľ trestne stíhaný. K takémuto rozhodnutiu dospeli trikrát tri rôzne senáty okresného súdu a napriek tomu krajský súd bez opakovania tohto dokazovania za prítomnosti strán trestného konania všetky tri oslobodzujúce rozsudky zrušil. Takýmto postupom nielenže krajský súd sám vrhá na seba pochybnosti o nezaujatosti jeho rozhodovania a uplatňovania tzv. kabinetnej justície, ale zároveň neprimeraným spôsobom predlžuje trestné konanie sťažovateľa a neistotu v jeho trestnej veci, pre ktorú musel sám v minulosti vyhľadať odbornú pomoc psychológa, a to pre nespravodlivé obvinenie z trestného činu. Podľa sťažovateľa neobstojí námietka krajského súdu o tom, ako dlho trvalo konanie na odvolacom súde. Trestné konanie je považované za jeden celok, a to od vznesenia obvinenia do konečného rozhodnutia o vine alebo nevine. Trestné konanie sťažovateľa však dosiaľ nie je skončené, a to práve pre tvrdošijné odmietanie objektívnej skutočnosti o nevine sťažovateľa. Krajský súd na jednej strane tvrdí, že sám nemôže rozhodnúť o vine obžalovaného, avšak na druhej strane obžalovaného si ani nevypočuje, žiadne dokazovanie nevykoná, nevypočuje znalcov, svedkov a jednoducho zruší oslobodzujúce rozsudky okresného súdu, ku ktorým senáty tohto súdu dospeli na základe vykonania dôkazov na riadnych hlavných pojednávaniach, a to všetkom zrejme pod dojmom jedného z rady dôkazov.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

12. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo inom štátnom orgáne sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstráni. K odstráneniu stavu právnej neistoty dochádza spravidla až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu. Priznanie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zakladá povinnosť súdu aj sudcu na organizovanie práce tak, aby sa toto právo objektívne realizovalo (II. ÚS 21/01, I. ÚS 251/05).

13. Súdne konanie je potrebné viesť rýchlo, účelne a bez prietáhov. Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie (I. ÚS 96/2019).

14. Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nielen nečinnosť, ale aj nesprávna, nesústredená a neefektívna činnosť všeobecného súdu môže zapríčiniť porušenie ústavou (dohovorom) zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, a to v prípade, ak jeho činnosť nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa sťažovateľ na neho obrátil s návrhom, aby o jeho veci rozhodol (I. ÚS 688/2014).

15. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) má obvinený právo na to, aby o jeho trestnom obvinení bolo rozhodnuté v primeranej lehote. Toto právo je integrálnou súčasťou práva na spravodlivý proces. Podmieňuje priamo spravodlivý charakter konania tým, že zabraňuje strate dôkazov alebo oslabeniu ich dôkaznej hodnoty. Bráni tiež tomu, aby obvinený bol príliš dlho vystavený zásahom do svojich práv a slobôd a neistote o svojom osude (rozsudok ESLP z 27. 6. 1968 vo veci Wemhoff proti Nemecku).

16. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva

podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou ESLP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj ústavnú sťažnosť sťažovateľa.

17. Pokiaľ ide o právnu a faktickú zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že po právnej stránke možno považovať trestné konanie pre trestný čin, pre ktorý je proti sťažovateľovi vedené trestné konanie, za štandardnú súčasť rozhodovacej praxe súdov. Ústavný súd tiež nezistil, že by išlo o konanie po faktickej stránke zložité. Skutočnosť právnej, resp. faktickej zložitosti veci nenamietala ani predsedníčka krajského súdu.

18. V rámci posúdenia druhého kritéria používaného pre hodnotenie prípadných zbytočných prietáhov v súdnom konaní ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ sa na prietáhoch v konaní nijak nepodieľal.

19. Ústavný súd napokon hodnotil postup krajského súdu z hľadiska existencie zbytočných prietáhov v napadnutom konaní, pričom vychádzal z ústavnej sťažnosti, jej príloh, vyjadrení predsedníčky krajského súdu a z vyžiadaných zberných spisov krajského súdu.

20. Ústavný súd konštatuje, že z jemu dostupných podkladov nedokáže presne určiť dátum, kedy bolo sťažovateľovi vznesené obvinenie, avšak zo znaleckého posudku, ktorý sťažovateľ priložil k ústavnej sťažnosti, možno vyvodiť, že už 19. mája 2011 bol sťažovateľ vypočúvaný ako obvinený. Trestné stíhanie sťažovateľa tak ku dnešnému dňu trvá najmenej už 10 a pol roka. Už táto skutočnosť sama osebe, prihliadajúc na to, že nejde o vec po právnej a faktickej stránke zložitú, by postačovala na vyslovenie porušenia uvedených práv sťažovateľa. Keďže však sťažnosť sťažovateľa smeruje iba proti postupu krajského súdu v jeho trestnej veci, ústavný súd považoval za potrebné bližšie preskúmať namietaný postup krajského súdu. Okresný súd prvým oslobodzujúcim rozsudkom rozhodol už 23. mája 2013, teda iba dva roky po vznesení obvinenia sťažovateľovi. Krajský súd prvý a aj ďalšie dve oslobodzujúce rozsudky okresného súdu zrušil a vrátil vec okresnému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie.

21. Z judikatúry ESLP vyplýva, že opakované vracanie vecí na nové prejednanie v dôsledku nedostatočného alebo neúplného hodnotenia dôkazov a vyjadrení strán, ako aj procesné pochybenia, za ktoré zodpovedajú súdy, môže znamenať porušenie práv zakotvených v čl. 6 ods. 1 dohovoru (pozri Yaroshovets a ostatní proti Ukrajine, č. 74820/10, 71/11, 76/11, 83/11 a 332/11, rozsudok z 3. 12. 2015, § 169-171 a Yurtayev proti Ukrajine, č. 11336/02, rozsudok z 31. 1. 2006, § 41). Rovnako tak opakované vracanie vecí súdu prvého stupňa bez vypočutia svedka odvolacím súdom viedlo k vysloveniu porušenia práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v aktuálnom rozsudku ESLP z 25. 6. 2020 vo veci Tempel proti Českej republike.

22. Krajský súd pri zrušení oslobodzujúcich rozsudkov okresného súdu vytýkal okresnému súdu to, akým spôsobom hodnotil vykonané dôkazy, a zdôraznil, že poškodeného na rozdiel od okresného súdu považuje za vierohodného. K záverom o nesprávnom hodnotení dôkazov okresným súdom a k odlišným záverom týkajúcim sa vierohodnosti poškodeného však krajský súd dospel

iba na neverejnom zasadnutí a bez toho, aby sám akýkoľvek dôkaz (vrátane výsluchu poškodeného) vykonal. Ústavnému súdu tiež neušlo, že napriek tomu, že v prvom zrušujúcom uznesení krajský súd konštatuje, že výsluch poškodeného nie je potrebný, v treťom zrušujúcom uznesení už jedným z dôvodov, pre ktorý zrušil oslobodzujúci rozsudok a prikázal vec na rozhodnutie inému súdu, má byť procesné pochybenie okresného súdu spočívajúce práve v nevykonaní výsluchu poškodeného. Krajský súd pritom neuviedol žiadny dôvod, pre ktorý sám poškodeného nevypočul, a to za situácie, keď trestné konanie v čase jeho tretieho rozhodovania vo veci sťažovateľa už trvalo deväť rokov.

23. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd konštatuje, že opakované vracanie veci okresnému súdu podstatne predlžovalo dĺžku posudzovaného trestného konania. Ak by krajský súd využil sám možnosť vypočuť maloletého poškodeného, ktorého výsluch je s prihliadnutím na argumentáciu krajského súdu rozhodujúcim dôkazom, konanie by sa podstatne skrátilo. Nemožno preto prijať argumentáciu predsedníčky krajského súdu o tom, že spis sa na krajskom súde nachádzal iba 268 dní z celkovej dĺžky trestného konania. Bol to práve postup krajského súdu, ktorý významnou mierou prispel k tomu, že trestná vec sťažovateľa nie je do dnešného dňa právoplatne ukončená.

24. Ústavný súd ako *obiter dictum* s poukazom na argumentáciu predsedníčky krajského súdu o tom, že podľa § 322 ods. 4 písm. a) Trestného poriadku nemôže odvolací súd uznať obžalovaného vinného zo skutku, pre ktorý bol napadnutým rozsudkom oslobodený, považuje za potrebné uviesť, že zo všetkých troch odôvodnení zrušujúcich uznesení krajského súdu možno vyvodit' snahu krajského súdu podsúvať okresnému súdu názor, že tento by mal dospieť k iným záverom o dôveryhodnosti poškodeného, a neakceptuje iný výsledok konania ako odsudzujúci rozsudok. Avšak postup krajského súdu, ktorý ruší oslobodzujúci rozsudok a vracia vec okresnému súdu iba preto, že dospel k záveru, že sťažovateľa je potrebné odsúdiť, keďže on sám ho odsúdiť nemôže, nielenže nie je argumentom, ktorý ospravedlní priet'ahy v konaní, ale je dokonca *prima facie* v rozpore s právom sťažovateľa na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

25. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd dospel k záveru, že postupom krajského súdu v napadnutom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

V.

Priznanie primeraného finančného zadosťučinenia

26. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti žiadal o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v celkovej sume 5 000 eur, ktorú odôvodnil dlhodobým stavom právnej neistoty. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

27. Ústavný súd vzhľadom na svoje zistenia o priebehu napadnutého konania dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1

dohovoru nemožno považovať za dostatočné zadost'učinenie pre s'ťažovateľa. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať s'ťažovateľovi aj finančné zadost'učinenie.

28. Pri určení sumy primeraného finančného zadost'učinenia vychádzal ústavný súd zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj EŠLP, ktorý spravodlivé finančné zadost'učinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu, a zároveň sa riadil úvahou, že cieľom priznania primeraného finančného zadost'učinenia je zmiernenie ujmy pociťovanej z dôvodu porušenia základných práv alebo slobôd zaručených ústavou, resp. záväznou medzinárodnou zmluvou. Pri rozhodovaní o výške finančného zadost'učinenia prihliadal ústavný súd hlavne na to, že opakované rušenie troch oslobodzujúcich rozsudkov okresného súdu spolu s jednoznačnými vyjadreniami krajského súdu, z ktorých bez všetkého možno vyvodit' záver o tom, že s'ťažovateľ musí byť odsúdený, a prihliadnutím na dĺžku trestného konania, ktoré ku dnešnému dňu trvá už viac ako desať rokov, museli u s'ťažovateľa vyvolať výraznú úzkosť a právnu neistotu. Ústavný súd preto dospel k záveru, že v danom prípade je spravodlivé a konkrétnym okolnostiam posudzovanej veci primerané priznanie finančného zadost'učinenia pre s'ťažovateľa 5 000 eur.

VI. Trovy konania

29. S'ťažovateľ v ústavnej s'ťažnosti požiadal ústavný súd o priznanie náhrady trov konania.

30. Ústavný súd náhradu trov konania s'ťažovateľovi priznal vo výške 675,43 eur. Pri výpočte trov konania ústavný súd vychádzal z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) a priznal odmenu za tri úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom, ústavná s'ťažnosť a replika k vyjadreniu predsedníčky krajského súdu) podľa § 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky vykonané v roku 2020.

31. Ústavný súd pri výpočte trov vychádzal zo základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby vo výške 177 eur a režijného paušálu za každý úkon právnej služby v sume 10,62 eur.

32. Spolu tak s'ťažovateľovi vznikol nárok na náhradu trov konania vo výške 562,86 eur, ktorý bolo potrebné navýšiť o 20 % DPH vo výške 112,57 eur.

33. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. novembra 2021

Robert Šorl
predseda senátu